

Laky Demeter Premontrei Általános Iskola Rezi Határtalanul! Előkészítő óra

HATÁRTALANUL!

MEGVALÓSULT
A MAGYAR KORMÁNY
TÁMOGATÁSÁVAL

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

BETHLEN GÁBOR
Alapkezelő Zrt.

Rezi, 2023.10.17.

Előkészítő óra: Dátum: 2023. október 17.

A megvalósítási időszak előkészítő szakaszában tájékoztató szülői értekezletet tartottunk a projektben résztvevő diákok és szüleik részére. Ismertettük az utazás és szállás feltételeit, a programtervet, a napirendet, és a résztvevők választ kaphattak a felmerülő kérdéseikre is.

A gyermekekkel interaktív 3 x 45 perces délutáni óra keretében dolgoztuk fel az utazás célját, látnivalóit.

Rénesné Borbás Andrea kísérő pedagógus az első órában frontális óra keretében érdekes képes bemutatót tartott Szlovénia és Horvátország tájairól, hazánkhoz fűződő történelméről, a határon túl élő magyarság létszámáról, életéről.

Az órát a gyermek lelkek ráhangolódásával kezdtük. Segítségül hívtuk a zenét: A zene gyógyító ereje: Kóti Jánoska csodálatos hangján - Magyarország az én kedves szép hazám: (<https://www.youtube.com/watch?v=0BnWnFuFKig>) zeneszámot hallgattuk meg.

I. Andi néni bevezetőjében elmondta a HATÁRTALANUL program célját, küldetését, valamint idézett a nemzetpolitikáért felelős államtitkár szavaiból, hogy miért fontos, hogy minden diák legalább egyszer eljusson egy-egy határon túli területre.

II. Folytatódott a bemutató: Történelmi ismeret bővítés: rövid kis film vetítése: Trianon 100 - Összetartoz(t)unk, összetartozunk! majd, vetítés: Gyerekbarát módon elmesélni mit is jelent a Trianoni történet. A rövid kisfilm után Andi néni elmesélte, hogy mit jelent az a szó, hogy Diaszpóra, majd statisztikai adatokkal szemléltette a határon kívül élő magyarok létszámát. Utána Európa térképén mutatta be Szlovénia és Horvátország területi elhelyezkedését. Ez után került sor a 4 nap rövid, előzetes ismertetésére: 2023. október 20-23.

1. nap: Szlovénia: Lendva, Bántornya, Dobronak 2. nap: Szlovénia: Mezővár (Tešanovci) Passero családi gazdaság , Horvátország: Varasd, Csáktornya, Selce 3. nap: Fiume, Tersatto, Abbázia, 4. nap: Zágráb

III. A részletesebb bemutató következett a szlovéniai magyarok vagy muravidéki magyarokról, akik az egyikét alkotják azon kényszerkisebbségeknek, amelyek a trianoni békeszerződés következtében alakultak ki. Ez után Lendva, Bántornya, Dobronak látnivalóit ismertette: Bánffy-Esterházy kastély, Lendvai Színház- és Hangversenyterem -Szent Katalin templom -Szent István szobor. Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézet: találkozás Soós Mihállyal, Lendva központja: - Zsinagóga -Makovecz Imre által épített kultúrpalota és ez után Bántornya, Dobronak, Bakónaki-tó és a Szent Vid-kápolna bemutatása történt.

A második nap látnivalóit a következő dián láthattuk. Alsómarác: Posestvo Passero: Családi gazdaság--rövid ismertetése, majd tovább "haladva" Horvátországban a látnivalók ismertetése: Csáktornya: A Zrínyiek sasfészke.

Varasd: városnézésünk során felkeressük az Erdődyek várkastélyát a barokk belvárost, valamint a Megyeházát, Draskovics Palotát, a székesegyházat és a gyönyörű városházát is. Utána következett Selce település és a szállás bemutatása. A harmadik nap továbbra is a történelmi Magyarországhoz kapcsolódó helyeinek bemutatása következett: Hajókirándulás az Adrián (választott és az SZM szülők segítségével finanszírozott program) Tersatto: Szűz Mária-búcsújáró hely, Tersatto: vár, Fiume belváros: Abbázia. Végül a negyedik nap ismertetése történt: Zágráb Horvátország látnivalóinak ismertetése: Szent István-székesegyház, végül a haza út.

IV. A második órában csoportmunka keretében Gránicz Orsolya tanárnő (kísérő pedagógus) irányításával dolgoztak a gyermekek: 3 csoportot kialakítva kellett információt gyűjteniük a kihúzott témakörökhöz: 1. Mutasd be Zágráb történelmét, lakosságát és látnivalóit! 2. Mutasd be Fiume történelmét, lakosságát és látnivalóit! 3. Mutasd be Lendva történelmét, lakosságát és látnivalóit! 1 órán keresztül dolgozhattak. Információ gyűjtéshez használhatták az iskolánkban levő könyvtárat, világhálót, világhálón belül pedig az okos doboz-okos oldalak-Külhoni régiók-Horvátország vagy Muravidék felületet.

Lendva

Történelme: Nevét egy baltiján és egy római katonán tudjuk, akik Lendva városán átmentek.
 Volt a városnak védelmi sáncok, majd 1041-1045 között egy xalavannagy
 a földön járókkal valószínűleg a kék térség egy részét kőszelte

Lakosság: 10,000 104 74 Hódgy, városi sánc, Horvát

Látványok: Lendva sánc, szőlősgazda és vöröskőművek, Városi templom, Szent Péter, Szent Péter - tisztelet

3. csoport

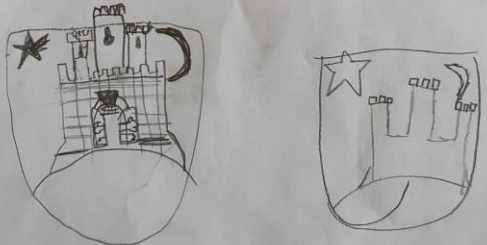
Történelmi:
 A 15. században benedekiek alapították itt
 kolostort. A 13. századig lakatlan vidéken először
 fenné kereskedőik kezdtek építkezni a kolostor körül.
 Fenné kikötőjének kiépítésével újjáélesztették fejlődést,
 1884-ben a vasút kiépítésével hatalmas fejlődés
 üléshelyé vált. 1918-ig az Osztrák-Tengerpart volt, majd
 1918-ban Olaszország, 1945-ben a Független Horvát Állam
 majd 1945-ben Jugoszlávia része lett. Horvátország
 1991-es függetlenül valóságával hozzá került.

Lakossága: 10613 fő

Látványok: Az Angyali üdvözlés templom, ~~.....~~

Havatornasig földcsoca
Teljes nepesség: 767 151 fő
Terület: 611, 355 km²
- Zsigárdi Vár
- Tengői park
- Szent. Máté templom
- János té
- Zsigárdi Székességi ház
716, 514 hovat
18, 1811 szék
6204 bosnyák 3225 szlovák- 1346 cigány
811 magyar 813 cseh 272 orosz
Zsigárd először magyar terület volt
utána 1920ban magyar terület ~~was~~ lett
Latin neve

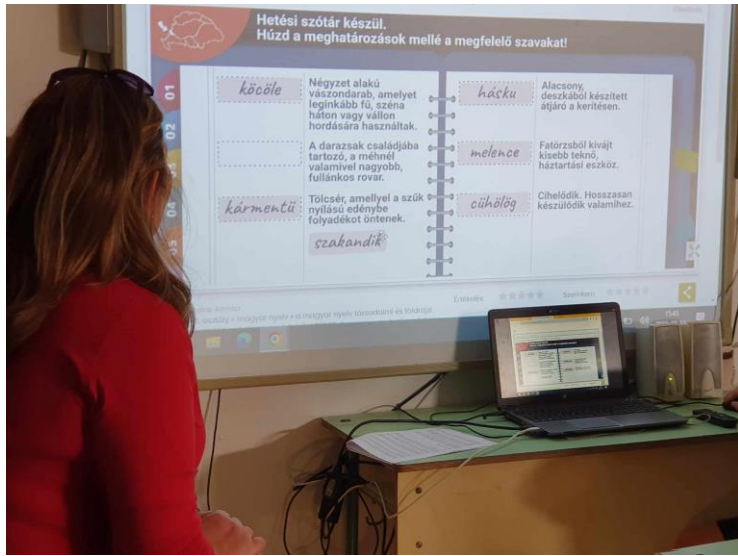

V. A harmadik órában pedig a gyűjtött információkat a csoportok által kinevezett csoportvezetők osztották meg a másik kettő csoporttal.

VI. Záráskép pedig az okos doboz felületen való tudásellenőrzés történt:
Külhoni régiók- Okos oldalak-Muravidék-Horvátország.

VII. Az utazás előtt a gyermekekkel megállapodtunk a szabályokban, amelyeket az utazás során be kell tartani. Balesetvédelmi oktatást, valamint viselkedési szabályokat, normákat is átbeszéltük.

VIII. Indulás előtti napon 2023.10.19-én gyermekeink részt vesznek a Magyarság Háza Galériában szervezett programon: "A magyar népmesemondás hagyománya" című rendhagyó órán.

„A nemzet összetartozása csak akkor lehet szoros kötelék, ha élő emberi kapcsolatok hálózatává válik. A program célja, hogy a magyar közoktatásban tanuló minden diák tanulmányai során legalább egyszer eljusson egy-egy határon túli területre és megtapasztalja, Magyarországon kívül is élnek magyarok.”

Potápi Árpád János
nemzetpolitikáért felelős államtitkár

Trianon

<https://www.youtube.com/watch?v=HlpObwbgPQs>

1percben: <https://www.youtube.com/watch?v=uc-oncMl1o>

„Semmi kétség, hogy Magyarországot igazságtalanság érte, s ez az igazságtalanság olyan természetű volt, amelybe jó lélekkel nehéz volt belenyugodni: a történeti Magyarország területi állományát az etnikai elv alapján bontották széjjel, ugyanakkor azonban ezt az etnikai elvet Magyarország terhére nyilvánvalóan megsértették.”

(Bibó István történész)

Magyarország határain túl élő magyarság

Diaszpóra jelentése:

Magyar diaszpórán a 19. század végétől az országot, illetve a Kárpát-medencét több hullámban önként elhagyó, ma Nyugat-Európában és a tengerentúlon élő szóránymagyarságot értjük. Magyarország népességének

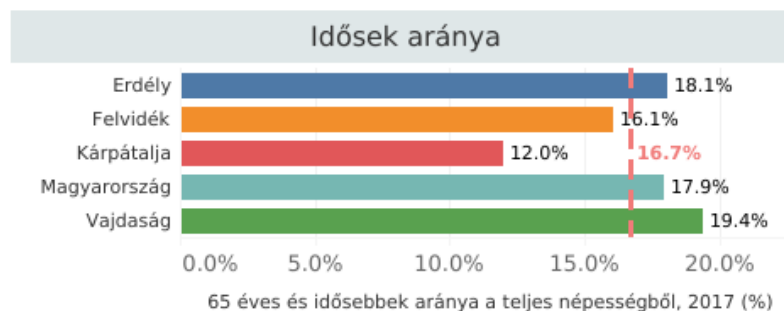
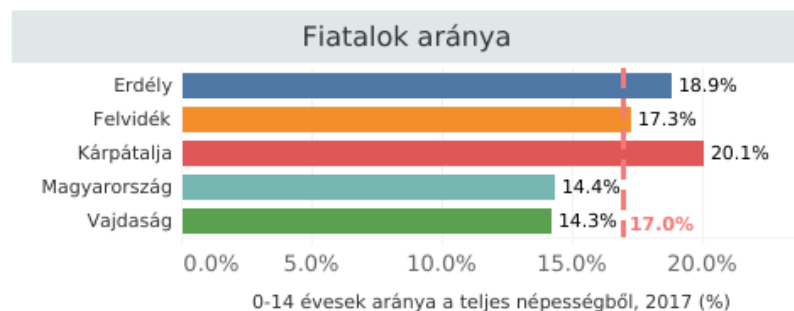
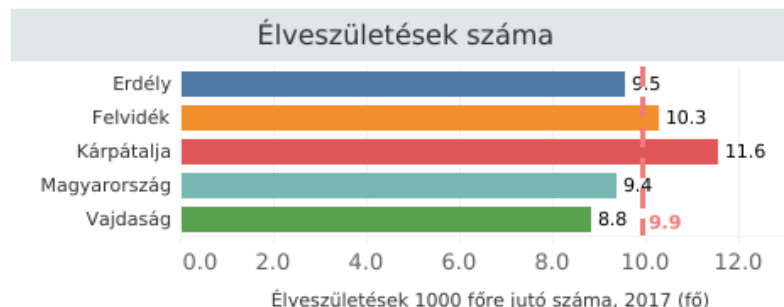
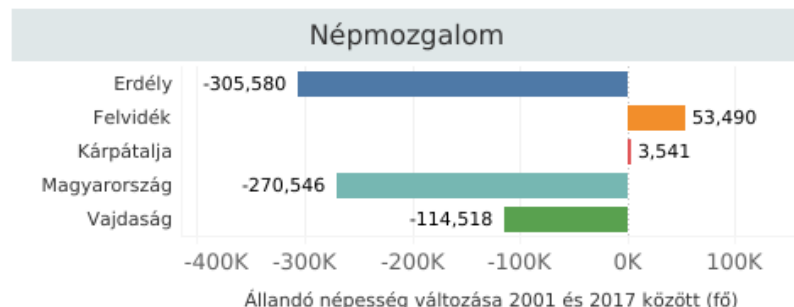
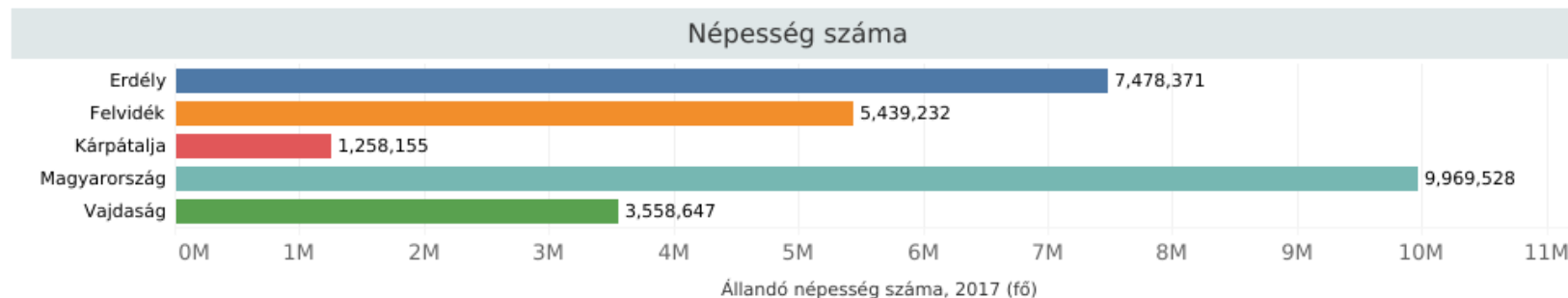
száma: **9.599.744 fő**

Diaszpórában élő magyarok száma – a leszármazottakkal együtt – körülbelül **2,5 millió fő**, akiknek a fele azonban már nem tud magyarul.

A Kárpát-medence magyarok lakta térségeinek demográfiái..

Magyarság aránya
Területi egységek (települések, községek, járások) magyar nemzetiségű népességének ar..
All

Az itt látható diagramok a Kárpát-medence magyarok lakta térségeinek (ún. nemzetrészeinek) néhány fontosabb demográfiai mutatóját ábrázolják. A diagramok az egyes országokban elérhető legalacsonyabb területi szintű adatok alapján lettek összeállítva, ez Magyarország és Szlovákia (Felvidék) esetén települési, Románia (Erdély) esetén községi, Szerbia (Vajdaság) és Ukrajna (Kárpátalja) esetén járási adatokat jelent. Ez a módszerrel lehetővé teszi, hogy megvizsgáljuk azt, hogy a magyarok által sűrűbben, vagy ritkábban lakott lakott térségek milyen pozícióban is vannak az egyes mutatók tekintetében. Ezt a "Magyarság aránya" szűrőmező segítségével lehet megtenni. Ha például a "80% felett" opciót választjuk, akkor csak azon térségek (települések, községek, járások) adatait jelenítik meg a diagramok, ahol a 2011-es (Ukrajna [Kárpátalja] esetén 2001-es) népszámlálások adatai alapján 80% felett volt a magyar nemzetiségű lakosok aránya. (Adatok forrása: Magyarország, Románia, Szlovákia, Szerbia és Ukrajna országos statisztikai hivatalai [Magyarország - KSH; Románia - INS..

HAT-KP-1-2023/1-001193

**Magyar történelmi és kulturális kincsek
nyomában, Szlovéniában és
Horvátországban**

Szlovénia

Horvátország

2023. október 20-23.

1. nap: Szlovénia: Lendva, Bántornya, Dobronak

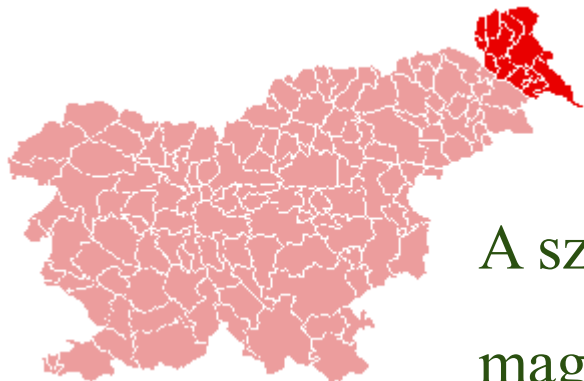
2. nap: Szlovénia: Mezővár (Tešanovci)

Passero családi gazdaság

Horvátország: Varasd, Csáktornya, Selce

3. nap: Fiume, Tersatto, Abbázia,

4. nap: Zágráb

Szlovénia

A szlovéniai magyarok vagy muravidéki magyarok az egyikét alkotják azon kényszerkisebbségeknek, amelyek a trianoni békeszerződés következtében alakultak ki. Sorsuk azóta Jugoszlávia, illetve 1991 óta Szlovénia államhoz köti őket, rokoni kapcsolataik, kulturális-nyelvi kötődésük és etnikai identitásuk azonban továbbra is **erős szálakkal fűzi őket Magyarországhoz.**

Szlovénia magyarsága:

A 2002-es népszámláláskor 6243 fő vallotta magát magyar nemzetiségűnek, 7713 fő pedig a magyart jelölte meg anyanyelveként. „...mára négyezer-hatszáz és négyezer-nyolcszáz közé csökkent” a magyarok lélekszáma Szlovéniába.

Lendva lakosság száma: 2942 fő (2019-es adat)

Forrás: https://hu.wikipedia.org/wiki/Szlov%C3%A9niai_magyarok

<https://mandiner.hu/hirek/2022/07/kulhon-muravidek>

1. nap:

Lendva, Bántornya, Dobronak

Lendva község

Szlovénia legkeletibb részén terül el, a szlovén–magyar és a szlovén–horvát határ mentén. A község 23 településének összesen körülbelül 10.500 lakosa van. Nemzetiségileg vegyesen lakott terület státusza van, hiszen településein – Benica és Hotiza kivételével – **a többségi szlovén nemzet mellett él az őshonos magyar nemzeti közösség is.**

Lendva

Bánffy-Esterházy kastély:

Zala György alkotásainak miniatűr másait:

A híres hetési tájegységre jellemző viseletet és használati tárgyakat.

.

Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézet: helyi magyarság története:
találkozás Soós Mihály intézet vezetőjével.

Munkásságuk célja: „...a muravidéki magyar nemzeti közösségnek a kulturális tevékenységét fejlesztője, a legtágabb értelemben segítse, az egyetemes magyar kulturális értékeket megőrizze és népszerűsítse.”

Lendva központja:

-Zsinagóga

-Makovecz Imre által épített kultúrpalota: Lendvai Színház- és

Hangversenyterem

-Szent Katalin templom

-Szent István szobor

Bántornya

Árpád-kori templom: XIV. század második felében épült román kori templom. Az ótemplom freskói között – egyebek mellett – felfedezhetjük az apostol és evangélista ábrázolásokat, de a bántornyai freskók legértékesebb, történelmi szempontból is jelentős részét a **Szent László-ciklus képezi.**

Dobronak

Orchidea farm:

Közép-Európa legnagyobb orchidea farmja

Bakónaki-tó

Szent Vid-kápolna

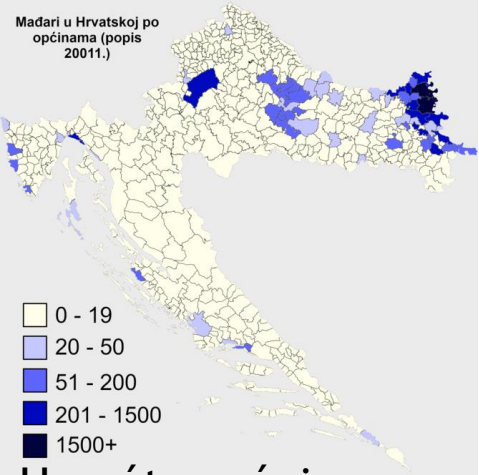
2. Nap

Alsómarác

Posestvo Passero

Családi gazdaság

Horvátországi magyarok térképe

Horvátország

1910-ben még 208 településen élt száznál több magyar, és a magyarság létszáma összesen 70 ezer fő volt. 1921-re a száz főnél népesebb magyarságú települések száma 108-ra csökkent, összesen 52 ezer magyarral.

A 2001-es népszámláláson az ország területén 16 595 fő vallotta magát magyarnak, 2/3-uk Eszék-Baranya megyében él.

A 2011-es népszámláláson 14 048 vallotta magát magyarnak, mára 10 315-re apadt.

Csáktornya

A Zrínyiek sásfészke. Teszünk egy sétát a csáktornyai várnál. Elsétálunk a Szent Jeromos szlavóniai származás szentünk szobrához, a Zrínyi fához, Zrínyi teljes alakos szobrához, a honvédő háború áldozatainak emlékművéhez és a turulmadaras központi emlékoszlophoz.

Varasd

Városnézésünk során felkeressük az Erdődyek várkastélyát és teszünk egy sétát Európa talán legszebb barokk belvárosában. Itt találjuk a Megyeházát, a Draskovics Palotát, a székesegyházat és a gyönyörű városházát is.

Forrás: <https://hu.wikipedia.org/wiki/Varasd>

Selce

A terület birtokosai a 12. századtól a Frangepánok voltak. Ekkor épült meg a település mai magja a Harminca ahol a bankok és hivatalok találhatóak.[2] 1572-ben az egész vinodoli vidék a Zrínyieké lett, akik támogatták a tengeri és szárazföldi kereskedelmet.

1816-tól a Habsburg Illír Királysághoz, majd 1849-től az Osztrák Tengermellék (Küstenland) elnevezésű koronatarományhoz tartozott.

1902-ben a Szelce nevet kapta. 1910-ben Selcének 1153 lakosa volt, akik főként kereskedelemmel és hajózással foglalkoztak. A trianoni békeszerződésig Modrus-Fiume vármegye.

Little Sea Horse Hostel

3. Nap

Hajókirándulás az Adrián

Tersatto: Szűz Mária-búcsújáró hely

Tersatto: vár

Fiume belváros:

Abbázia:

Tersatto: Szűz Mária-búcsújáró hely

A legenda szerint amikor 1291: a keresztések utolsó szentföldi erőssége, Akkon is elesett, Szűz Mária názáreti házát a pogányok elől az angyalok elmenekítették. 1291. V. 10: letették a házat ~ városának határában, mely akkor a Magyar Királysághoz tartozott. Frangepán Miklós horvát és dalmát bán, a város akkori ura küldötkeket menesztett a Szentföldre, akik igazolták, hogy a názáreti ház valóban eltűnt. E nagy kegyre, amellyel Isten kitüntette a tersattóiakat, a lakosok nagyon elbizakodottak lettek. 1294: ezért az angyalok tovább vitték a Szent Házat az Adriai-tenger túlsó partjára, a mai Loretó-ba.

- Az elszomorodott tersattóiaknak V. *Orbán* pápa 1362: egy régi Mária-képet ajándékozott, amelyet a hagyomány szerint **Szent Lukács evang. festett**. A Szent Ház helyén I. (Nagy) *Lajos* m. kir. bőkezű adománya révén templom. épült.

Fiume történelmi belváros

Óratorony:

Kikötő: és annak magyar feliratai:

Kormányzói Palota:

Adria Magyar Királyi Tengerhajózási Rt. Székháza

Baross emléktábla:

Fiumei ferde torony

Abbázia

Minden villájához gazdag, sokszor nemesi származású magyar családok története fűződik. 1907-re Karlsbad után a Monarchia második legnagyobb üdülőhelye lett, ahol több neves személyiség, köztük I. Ferenc József és több király és művész is megfordult.

A Lungomare a város egyik híres látványossága. Ezt a 12 km hosszú parti sétányt az Adria egyik legszebb sétányának tartják

Hotel Palace Bellevue-t, amely Markusovszky Lajos 1848-49-es tábori főorvos utolsó lakhelye volt.

Selce:
fürdés a
tengerben!

4. Nap

Zágráb Horvátország fővárosa

Szent István-székesegyház

Magyar történészek szerint[2] 1091-ben vagy előtte, a horvátok szerint 1093-ban vagy 1094-ben alapította Szent László király a zágrábi püspökséget és a Káptalandombon (Kaptol) felépíttette a katedrális. Itt őrzik Szent László palástját, valamint itt nyugszik Erdődy Tamás, valamint 1919-es újratemetésük óta Frangepán Ferenc Kristóf és Zrínyi Péter, akik a 19. századtól a horvát nemzeti szabadság szimbólumai.

A Szent Márk-templom

Zágráb egyik legrégebbi épülete, amit a templom homlokzatán található román stílusú részletek is megerősítenek.

Köszönöm

a

figyelmet!

R. Borbás Andrea

Forrás: wikipédia a szabad enciklopédia